

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
„ 1/2 „ 1 „ 60 „
„ 3/4 „ — „ 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
„ 1/2 „ 3 „

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

—

ADRESA:

„RĂVAȘUL“

CLUJ: KOLOZSVÁR
6. JÓKAUTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Câteva cuvinte.

Am auzit pe unii din cetitorii »Răvașului« zicând, că Răvașul nu mai iasă din apele lui, că tot pe o coardă scrie de când s'a apucat: Nu se ocupă cu politică, nici chiar cu războiul dintre Ruși și Japonezi nu are atâta de lucru; scrie tot »foarte serios«, pe când multora le-ar mai fi de lipsă și ceva recreare. Din toate s'ar vedea, — mai ales la unii țărani am observat, că mai bucuros cetesc altă foaie românească.

Din auzite știu, că fițuicile socialiste în unele părți, ce de altfel nici nu e de mirat, au cu mult mai multă trecere ca »Răvașul«, (Jidanul pretutindeni are trecere numai în Rusia ba). Acum ar trebui desfăcute și luminate unele puncte din părerile de mai sus.

Ori ce mișcare nouă, dar mai ales o mișcare nouă sănătoasă, are să lupte cu multe greutăți, până ce își face cale bine hotărâtă printre piedecile de tot felul, ce aproape la fie care paș i-se pun înainte. Dacă într-o formă nouă nu se face altceva, decât se lingușesc slăbiciunile omenești, cari sunt vecinic aceleași, dacă cei ce au iscodit forma asta nouă de a se apropia de popor nu fac altceva, decât să trîmbe mereu nedreptățile unora, păcatele altora, nemernicia tuturor, și numai pe ei și pe cei ce vreau să-i urmeze îi numesc adevărați oameni, cari nebăgând în samă nici putere nici lege, țin să răstoarne așezămintele de acum, și să aducă altele mai drepte, — negreșit că oamenii se simt aci atrași, oamenii năcăjiți nădăduesc — la făgăduelile ieftine ce li-se fac — o soarte mai bună și încep să se strîngă în jurul steagului de curînd desfășurat.

Avem pildă destul de amară în mișcarea inconștientă română, pusă la cale de social-democrația jidovească.

Când însă mișcarea cea nouă nu lingușește slăbiciunile omenești, nu recurge la patimile înădușite în inimile strânse de dureri, ci caută razimul gândirilor sănătoase, a pornirilor și simțimentelor nobile, sfinte, înălțătoare, când curentul acesta nou, răzimat pe partea cea mai bună a sufletului nostru, cere dela noi nu ceea ce e ușor, ci lucruri pentru cari se cere adevărată luptă, — luptă cu datinile învechite așa cum ne-am apucat, luptă împotriva puternicului »ce vor zice alții despre noi«, dar mai ales luptă împotriva scăderilor noastre, slăbiciunilor noastre, — o astfel de mișcare nouă nu prinde rădăcini ușor, și mai ales: nu se întărește și nu se lățește ușor, ori cât de bine ar fi propovăduită. — Trebuie muncă îndelungată de apostol, ca oamenii să vadă, că într'adevăr aici e vorbă de binele lor, trebuie răbdare multă și rugăciune neîntreruptă, căci »toată darea bună și tot darul deplin de sus este, venind dela Părintele luminilor«.

Mișcarea religioasă-morală așa de pronunțată, care să aibă înainte de toate înaintea ochilor *poporul nostru* dela sate, până la eșirea foii acesteia nu am avut. Atâția articoli despre virtuțile și datorințele creștinești, atâtea vorbe și șire întregi din s. Scriptură, la noi nu a prea fost în obicei. Dar toate acestea câte s'au scris și se vor mai scrie sunt neîncunjurat de lipsă ca ținta noastră să se lumineze tot mai tare înaintea poporului, ca să se samene cât mai des și cât mai pe departe sămînța, din care cu ajutorul lui Dumnezeu nădăduim să ne răsără și noue Românilor o mai adâncă cunoaștere și o mai adevărată iubire a legii noastre străbune, ce ne-a ținut atâtea veacuri cu firea, obiceiurile și limba noastră, Români. Nu ni-se pare deci ciudat, că unii dintre cetitorii nostri judecă așa despre »Răvașul«, dar suntem convinși, că nu-l vor ceti înzădar, căci adevărurile spuse aici sunt ale lui Isus Christos, și Mântuitorul cercetează inimile, și sămînța cea bună nu o lasă să cadă în loc pietros. — Fițuicile socialiste încă nu e număr, în care să nu-și verse otrava lor. Oleul binefăcător, alinător de suferinți, nu trebuie deci să fie folosit mai rar. »Noutățile«, »valurile politice«, »războale«, drept că te înghimpă și voești să le știi, dar ele *vin și trec*, le cetești de multe ori, — mai ales dacă n'ai motive deosebite — numai în prețul pierderii timpului, fără alt folos mai însemnat. »Veștile« acestea se aud și altcum, gura lumii azi e mai harnică ca nici când altă-dată, dar *sfaturile adevărate*, pornite din inimă curată, nu din dorul de câștig, dar mai ales *lucruri ce se țin și alcătuesc credința noastră sfântă*, sunt atât de rari. Și acestea nu-s »vești«, ce trec, ca să vină altele, acestea sunt isvoare de mângâiere, de tărie, de bărbăție, acestea sunt fundamentul vieții noastre dinlăutru, a vieții noastre sufletești, a cărei împărăție la noi e încă foarte întunecată, și cresc încă în umbra adâncă prea multe burueni, unele chiar veninoase.

Să nu se simtă oare lipsa de a mai lumina aceasta împărăție a sufletului vecinic, de a mai plivi din acestea burueni, pe cari azi așa de puțini le bagă în samă? Să nu fim noi oare vrednici, ca să ne ridicăm odată pe înălțimea, de pe care să vedem limpede și să cunoaștem, cari sunt *adevăratele noastre lipse și ajutoare*, pe cei ce nu voesc binele, și pe cei ce voesc să trăească de pe spinarea noastră? Să nu fim oare vrednici, ca odată să nu mai stăm răci și nepăsători atunci când e vorbă de sufletul nostru, de fericirea noastră? Ar fi bine, nu-i vorbă să avem mai mult loc, să putem presăra totuși mai multe știri mai însemnate din țară și din străinătate. Am dori să ne rămână loc mai mult pentru »foiță«, dar cu spațiu, de care dispunem acum, facem cum numai se poate. Dela sprijinul, ce ni s'ar da,

† Paul Krüger.

atârnă fără îndoială și îmbunătățirile ce s'ar mai face.

Pe drumul început, nădejdea ne e, ca și la începutul foii, în Dumnezeu. Ne știe el și greutățile noastre și greutățile voastre, iubiți cetitori! Cunoaște și ținta noastră și gândirile noastre. — Din bisericile noastre de lemn ori de piatră, din s. Cuminecătură de pe s. altar, El, Împăratul mării, privește la munca noastră a tuturor spre o viață mai bună, mai creștinească, mai fericită, și va binecuvînta lucrul nostru negreșit, dacă e pornit din inimă curată. Să nu ne uităm a zice vr'un »Tatăl-nostru«, când Dumineca și în sâmbători vom merge înaintea feții lui sfinte, ca să ne ajute tuturor, celor ce voim să ne apropiem mai tare de El. Acum când școalele noastre sunt amenințate, să ne întărim mai tare în dragostea pentru biserică și pentru sufletul pe care vrea să-l facă fericit ea; biserica noastră strămoșască să ne-o grijim mai bine, lucrând pentru ea și să nu ne uităm, că școalele din biserică au pornit, că cei de întâiu dascăli au fost preoții, călugării, și că odată poate, — de ne vor fi nimicite școlile, — de ce însă ne-a feri Dumnezeu — iar biserica ne va da școli.

Crestături.

— **Conducătorii Ungurilor, Jidanii.** »Alkotmány«, foaia partidului poporal din Budapesta, publică în nrul său de Joi, 21 Iulie, un interesant articol sub titlul: Cine sunt conducătorii noștri? — Autorul, care iscălește cu pseudonimul potrivit: Torpedo (pe față nu cutează să scrie) spune lucruri, cari ca și o bombă vor lovi în gazetele celelalte ungurești, cari sunt mai mult jidovești. La întrebarea din titlu autorul răspunde limpede: Jidovii! Și arată pe larg, că Jidovii s'au instăpânit nu numai pe moșia ungurească, ci și pe gândirea Maghiarilor; că ei conduc literatura, teatrul, arta, politica, cu un cuvînt întregă opinia publică a țării ungurești.

»Jidanul — zise Torpedo, — care până aci cum-păra lână și grâu, a făcut bani, s'a făcut mare și tare în economie — deodată s'a suit și pe »Parnas«. (S'a introdus și în literatură). Dar, de ar putea face și aci nițel »gheșeft«. A făcut. . . Neamul, care până aci, umblând din casă în casă, vindea ciorapi și bumbi, și mașini de cusut, a început a provedea pe Maghiari și cu — *idei*. După el articoli de marfă sunt și una, și alta. Nițel *șovinism*, nu puțină îmbulzeală, folosirea cu istețime a presei — și *conducerea* a ajuns în mâna lor«.

După ce ilustrează cu pilde acestea cuvinte ale sale, autorul își încheie interesantul articol cu nește observări, în care ne dă și noaue, Românilor, dreptate, măcar în parte. Iată partea aceasta în traducere:

»Curios lucru, cum și-a pierdut națiunea noastră din mână firul dezvoltării sale sociale și culturale printr-o singură greșală politică! Care a și fost greșala aceea? Ca am părăsit cărarea istorică și corectă, de a păstra caracterul creștinesc al statului, garanțiile lui legale, și de a adauge mai strins la noi naționalitățile — cea ce fără terneul acela moral nici închipui nu se poate — și ne-am abătut pe o cale, a cărei rătăcire ni-o vedesc din destul simptomele bolnavicioase ale stării noastre economice: emigrările, sērăcia de obște, vīnzarea pāmēnturilor și lățirea grabnică a socialismului.

»Față cu naționalitățile am socotit, că ne-am putea liniști conștiința dacă facem o lege (legea despre egala îndreptățire a naționalităților, Răvașul.) pe care nu cutezăm să o executăm...«

Autorul arată, cu exemple, că foile jidovești ațită rēsboiul de exterminare împotriva naționalităților, de bună seamă pentru ca să facă loc veniturilor jidovești din Galiția apoi continuă:

»Noi am fi putut alege între acestea două sisteme politice: 1. prevenire mai multă față cu naționalitățile noastre și mai puțin liberalism (jidovesc) ori 2. atitudine națională respingătoare, liberalism fără margini și pretinie cu jidovii.

Maioritatea parlamentului a ales pe cea din urmă, și asta a fost greșala.

Autorul arată că de multe ori neamurile nemaghiare au luptat alături cu Ungurii, sub Mathias craiul, de pildă, împotriva Turcilor. Și dacă uneori au »rătăcit« acestea neamuri, după părerea Ungurilor, totuși n'ar fi trebuit, ca interesele lor să fie jertfite de dragul liberalismului jidovesc. Căci, dacă nu altceva, au și aceste neamuri — zice autorul — măcar interesul de a trăi, interesul unei bucăți de pâine. Ear pâinea aceasta se dă mai mult jidovilor, de cât naționalităților, »al căror trecut — zice »Torpedo« — s'a contopit cu al nostru în decursul veacurilor«. Autorul zice, că miseria generală se datorește împrejurării, că vin jidovii din Galiția în Ungaria. Acestui unic interes, este supus tot ce s'a făcut mai decurând în țeară: legile despre înmulțirea plăților funcționarilor, oficerilor, despre emigrări și colonisări, despre prefacerea școalelor în școli de stat etc.

»Cine și-a însușit la noi patriotismul, opinia publică, filantropia? Cine conduce la noi viața publică?« Cu acestea întrebări sfiicioase se încheie articolul. Răspunsul se cunoaște.

— **Deputatul cercului Dobra**, d. Dr. Aurel Vlād, și-a făcut Duminecă, 17 Iulie, darea de seamă înaintea alegătorilor sei. După cum scrie »Libertatea«, organul dlui deputat, dēnsul »a părăsit reședința sa însoțit de o numeroasă suită, mai ales tinerik, în gara din Dobra a fost întâmpinat cu »Deșteaptă-te Române«, cântat de fanfara din Brăteii, și cu vorbire din partea protopopului Morariu. În darea sa de seamă deputatul Vlād a arătat ce a făcut în dietă și a spus, că ce crede, că trebuie să facă și alții. Dăm unele părțicele mai însemnate din aceasta vorbire:

»Recunosc și eu, că mult nu am putut face, ba... trebuie să fiu sincer și să vă declar, că eu însu-mi nu sunt pe deplin mulțumit, fără sunt convins, că între alte împrejurări aș fi putut presta mai mult... Nu totdeauna am spus tot ce-mi zăcea la inimă și chiar cele spuse, nu totdeauna le-am exprimat în forma aceea, care aș fi dorit-o.

După acestea mărturisiri deputatul Dobrei totuși susține, că »activitatea mea parlamentară este o vie dovadă, că și în parlament se pot spune multe, dacă omul știe cum să le spue...«

Situația noastră dl Vlād, o asemănă — foarte nepotrivit, credem — »cu a omului, pe care dușmanul de moarte l'a aruncat într'o apă afundă, ca acolo să se începe... Și oare nu află tot omul cuminte, că într'o astfel de poziție omul nostru... să pune pe înotate și astfel se încearcă a ajunge la mal«. Cere ca disciplinați și organizați să intrăm în lupta electorală — (tocmai contrarul l'a făcut D-Sa, când a intrat în »apa afundă« a parlamentului). Deputatul Vlād s'a rostit și asupra guvernului, »al căruia președinte Tisza în vorbirea sa de program a rostit și unele cuvinte de frățietate — de cari cuvinte unii oameni mai naivi (arădani!) »Rev.« au legat oareși care speranțe. »Astăzi însă — zice dl Vlād — după-țe cunoaștem declarațiunile și faptele guvernului, numai păcătoșii mai pot avea încredere în el.

Mai interesantă este acea parte a vorbirii d-lui Dr. Vlād, în care se rostăște asupra proiectului lui Berzeviczy. Eat-o în întregime:

Alt punct însemnat în planurile guvernului, e reforma legii școlare prin o lege nouă îndreptată direct în contra confesiunilor și înaintea naționalităților nemaghiare. Când în dietă ferbea obstrucția cea mare, că o parte a dietei cerea drepturi limbii ungurești și în armată, unde cei din Viena nu voiau să-i dea, — atunci puteam fi

pregătiți, că paguba în aceasta ceartă, — noi o vom plăti! Și așa și este: Prin noul plan de lege 'despre școale, noi suntem dați jertfă de pace, bucurându de înghițire nesațioasă a șovinismului lacom și furios!

Proiectul școlar a guvernului nu este altceva decât o statificare mascată, care răpește confesiunilor drepturile, lăsându-le numai greutățile. În cas dacă acest proiect s'ar vota, statul ar porunci acolo, unde noi plătim. Intențiunea acestui proiect este maghiarizarea naționalităților nemaghiare sub masca răspândirii limbii maghiare. Resultatul acestei legi va fi, că pentru nemaghiari, școala populară în viitor va înceta a fi un isvor de lumină, de cultură, pentru-că de dragul instruirii limbii maghiare se vor neglija celelalte studii, ear copii noștri nu vor ști nici ungurește și nu vor învăța nici alte lucruri de folos pentru viață. Afară de acestea noul proiect de lege conține o parțială revisuire a legii de naționalități, ceea-ce e foarte caracteristic pentru dl prim-ministru, care a declarat în plin parlament, că nu intenționează revisuirea legii de naționalități. Anume §. 13 din proiectul de lege alui Berzeviczy dispune, că în școalele de stat limba de propunere este exclusiv cea maghiară, chiar și religiunea este a se propune în aceasta limbă, și limba liturgică numai facultativ se poate folosi. Aceasta dispoziție a noului proiect de lege este în contradicție cu §. 17 al legii de naționalități, cari dispune și obligă statul a se îngriji, că unde naționalitățile locuiesc în masse mai mari, instrucția populară și chiar și cea din școalele medii se o capete în limba lor maternă, adică Români românește, Sērbii sērbeste și așa mai departe. De altfel aceasta dispoziție a legii nici-când nu a fost executată, ceea-ce de altfel nu schimbă faptul, ca guvernul actual în contra declarațiilor sale revidează legea de naționalități.

Rēsboiu alcoholismului!

(Continuare.)

În articolii de până aici am arătat, că nu este dușman mai mare, mai primejdios și mai sēlbatic, care se face atâta stricăciune în societate și în stat, în familie și în trupul și sufletul omului, ca alcoholismul, care sērăcește (s. Sirach. 19. 1.), pricinuește moarte prea timpurie (Acelaș), dureri, certe, vaiete, plāngeri (Pilde 23, 29, 30), amărăciune, rane și mânia (I. Sir. 31, 34—35) și nimește lucrarea regulată a minții (Osia 4. 11) și sufletul omului (I Cor. 6. 10). Făcut'am aceasta cu dorul ferbinte de a stărni ură și greață față de acest dușman, care, fiind atât de bine și pretinește primit, a scos din moșiiile și casele lor pe mulți, bolnăvindu-le trupul și îndobitocindu-le mintea și inima. Deosebit scris-am cu gândul de a însufleți pe iubitul nostru popor, ca se prindă odată cu toată inima, cu toată hotărârea ori-ce-i pică în mână, și se lovească în cap pe acest dușman, să infunde acest isvor plin de venin, care înnoiește cu atâta putere societatea noastră. Scris-am cu gândul și dorința, ca și la noi să se pornească o lucrare serioasă împotriva alcoholismului, cum pornitu-s'a la alte popoare deși sunt mai mari și mai tari, mai avute și mai învățate ca noi.

Dacă vom începe rēsboiul împotriva alcoholismului — și trebuie să-l începem, pentru-că primejdia e mare și în inima preoțimeii noastre și a inteligenței laice încă nu s'au stins simțemintele de dragoste și interesul față de popor, — nu vom fi noi cei de întâiu. Sunt alții, cari ne-au arătat drumul și armele, cu cari să luptăm. Alții sunt, cari de zeci de ani luptă cu adevărat curaj și statornicie, dar și cu rezultate uimitoare.

Locul de frunte îl ocupă Anglia, unde societatea și statul mână în mână lucrează împotriva beuturilor degeneratoare. Acolo au început mai întâiu se observe puterea ruinătoare a alcoholismului și au luat lupta. La început au fost batjocoriți puținii luptători, pentru-ce societățile de temperanță înființate de ei s'au si disolvat. În 1826 s'a înființat în Boston »Reuniunea de temperanță americană«, acārei membrii s'au reținut dela beutura vinarsului, iar în beutura de vin și bere au fost cumpățați. Urmarea a fost, că în câți-va ani 4000 de fabrici de vinars au sistat ori-ce lucrare și sute de mii crișmari au trebuit să-și caute alt lucru mai cinstit. Lucrarea încordată a societății americane a silit statul, ca să părăsească nepăsarea și câștigul cel mare, ce-l avea din beuturi și se sară în ajutorul societății, se aducă legi pentru ștergerea ori cel puțin împedcarea necompetului.

Foloasele mari, ce s'au văzut în America, au încurajat de nou pe Englezi, ca se începă

lupta părăsită, ce o continuă și azi spre binele țării și a societății lor.

Dela Englezi au prins curaj și minte Scandinauii, unde la început lupta n'a făcut mari curceri, dar, dând și aici statul ajutor societăților de temperanță, rezultatele luptii zi de zi au fost tot mai mari și mai strălucite.

Cu mare însufățire s'au luptat și se luptă Germanii împotriva alcoholismului. Au început lupta puținii prin anul 1830, dar zi cu zi li-s'au sporit numărul așa încât după 15 ani erau mai mulți de un milion. Aici însă ca în toate locurile locuitorii au avut se întâmpine multe greutăți. Aceia, cari aveau câștig material din bețiile altora, au nebunit poporul cu aceea, că domni pot să se rețină dela vinars, pentru-că au vin și bere. Alții ascultau de gurile rele, cari le zicea, că pentru ce se nu beie, că doar nu beau din avutul acelora, cari la toată întâmplarea le predicau numai binele. Acestea și altele au rărit șirul luptătorilor și au descurajat pe conducători. După ce însă buba a început să crească și se amenințe îngrijitor trupul poporului, bărbați cu inimă de nou s'au pus pe lucru și prin 1880. au vorbit, au scris, au întemeiat reuniuni și au chemat sub steagul lor poporul, care în mare parte i-a și urmat mai ales atunci, când ei au început a propovădui abstenență totală dela ori-ce beatură. În America s'a înființat ordul numit »Good-Templars«, în Germania »Reuniunea împotriva alcoholismului«, în Elveția »Crucea albastră«, cari au sute și mii de filiale și milioane de membrii și cari țin institute, unde vindecă pe pățimași de boala beției.

În Ungaria încă au început să se miște unii bărbați și se strige poporului: deșteaptă-te și vezi prăpastia, unde te-a împins beutura! Faptul acesta îl constatăm cu bucurie, pentru-că credem, că conducătorii poporului nostru încă vor începe lucrarea bine-făcătoare împotriva beuturii, cu atât mai virtos, că socotind, că ministrul de culte cu cerculara sa din 24 April 1903 Nr. 1125 pres. a sfătuit pe învățatori și profesori dela tot feliul de școale se combată alcoholismul, socotind, că el premiază pe învățătorii și profesorii, cari mai mult lucră pe terenul acesta și socotind, că el trimite bărbați, cari se țină prelegeri despre alcoholism: nădēduim, că funcționarii statului nu vor mai avea nici voie, nici curaj să pedepsească pe aceia, cari vor agita și lupta contra alcoholismului, cum s'a întâmplat mai în anii trecuți de un preot românesc din Bānat a fost pedepsit, pentru-că a jurat poporul, să nu mai bea. În nădejdea aceasta ne întărește și faptul, că la invitare congresul internațional împotriva alcoholismului își va ținea adunarea generală în Septemvrie 1905 în Budapesta și președinte de onoare va fi un bărbat din guvern, ministrul de culte Berzeviczy. Însemnăm, că în congres să va vorbi despre: 1) Infrurirea alcoholului asupra puterii de rezistență a organismului omenesc și animalic. 2) Însemnătatea sanitară a vinului fabricat și a vinarsului falsificat. 3) Alcohol ca nutremēt. 4) Alcohol și viața productivă. 5) Alcohol și legea criminală. 6) Nisuințele culturale ale clasei muncitorilor și alcoholul. 7) Alcoholul și puterea de muncă. 8) Organizarea luptei împotriva alcoholului. 9) Școala și creșterea în luptă contra alcoholismului. 10) Reforma crișmăritului. 11) Folosirea alcoholului în industrie. 12) Infrința desastroasă a beuturilor spirituoase asupra Africanilor.

(Va urma).

DE PESTE SĒPTĒMĀNĂ

— **Frații Români din Macedonia.** Patriarhul grec din Constantinopol întruna lucrează, să îndușe mișcarea Românilor din Macedonia în scopul de ași folosi limba lor în biserică și școală. Ziarul »Politische Correspondenz« află, că Patriarhul în continu primește raporturi dela Episcopii asupra succeselor mișcării românești. Metropolitanul din Florina a raportat, că în câte-va biserici Români au scos cărțile liturgice grecești și le-au înlocuit cu cărți în limba română. — Pe lângă toată ținuta dușmănoasă a Patriarhului și a episcopilor grecești cauza dreaptă a Românilor câștigă zi de zi. În districtele Ūskūb și Monastir s'au constituit mai de curēnd încă 17 comune bisericești române pe lângă cele 43, cari au fost.

— **Reședința** frumoasă și impositantă a Episcopului gr.-cat. de Oradea-mare se va binecuvânta în 8 Noembrie a. c., ziua numelui a Ilustrității Sale episcopului Dr. Demetriu Radu.

— **Din Diecesă Lugojului.** Ilus. Sa Dr. V. Hossu petrece la Stâna de vale, ca oaspe al Ilus. Sale Dr. Dem. Radu. — **Cur. terminul 15 August** a. c. s'a scris concurs la stipendii teologice, gimnaziali și preparandiali. — P. V. Consistor publică sentința Nr. 4403—1903 a judecătoriei administrative din Budapesta, în care s'a statorit, că școlile diferitelor confesiuni în înțelesul art. de lege XXXVIII. din 1868 §. 25 al 2 au se fie ajutate din averea comunală în proporție cu numărul sufletelor. — După cercularul de sub Nr. 1109 în diecesă Lugojului sunt 7 preoți deficienți, cari au laolaltă o pensie de 1270 cor. — Sunt 32 preteșe văduve și 39 orfani de preot, cari beneficiază pensie în sumă totală de 8030 coroane.

— **La temnița.** Dl. Ioan Moța, osândit pentru un articol apărut în »Libertatea«, își va începe pedeapsa în 1 August a. c. în temnița din Cluj.

— **Noua binefacere a D-lui Stefan Havași.** Cunoscutul filantrop român Dl. Stefan Havași, mare proprietar în Cluj, a dăruit bisericii gr.-cat. din Chintău mai multe părțile de pământ din hotarul acelei comune în preț de vre-o 1000 coroane. Pentru frumoasa donațiune P. V. Consistor din Blaj a exprimat mulțumită sprijinitorului zelos al bisericilor și școlilor noastre.

— **Mare miserie.** Sunt aproape 3 luni de când pe cele mai multe locuri n'a ploaie, pe unele a ploaie puțin de tot. Căldura cea mare a uscat și uscă și rădăcinile plantelor. Recolta de grâu în cele mai multe părți e slabă. Cucuruzul se uscă. Oamenii își vînd vitele pe prețuri de nimic. Prevăd, că nu vor avea cu ce se le țină: fân nu-i, otava nu se va mai face, paie sunt puține și pănuși de cucuruz încă nu vor fi. Se uscă frunza în pădure și strugurii pe viță. Dacă o săptămână mai ține uscăciunea aceasta, vor seca toate isoarele, cum au și secat pe multe locuri mai ales în câmpie, unde sunt comune, în cari nu-i apă de loc nici pentru oameni, nici pentru animale. Ceasuri întregi mână vitele slăbite, până dau de apă. Riuri, cari până acum mânau mori, au secat de tot. Chiar și în râurile mari dela noi se impuținează apa în mod înspăimântător. La nefericirile acestea atât de mari se mai adaug și multe focuri, ce nimicesc tot, nefind în multe locuri apă, cu ce se le stingă. Nefericirea nu cercetează numai țara noastră, ci mai toate țerile din Europa.

E grozavă bătaia lui Dumnezeu, dar oamenii tot nu prind minte. Sudaie, beau și fac alte blăstămății, ca și până acum.

— **Din Șercaia** ni se scrie, că dl. Marcel Laslo, practicant la comitatul din Făgăraș a fost numit pretor substitut. Alegerea de pretor va fi în congregația de toamnă a. c.

— **O nuntă în Uioara.** Duminecă în 24 Iulie n. s'a cununat Dl. Ioan Boldor, teol. abs. de Blaj cu Dșoara Ana Rus, fca oficialului dela judecătoria cercuală din Uioara Ioan Rus și nepoata Rev. D. Gavril Pop, canonic în Blaj. Nănași au fost Rev. D. Canonic cu stimata Doamnă Curta soția notariului. Paranimfe Dșoarele: Veturia Podóbă dela Cluj, Aurelia Radu din Uioara și încă alte 3 Domnișoare și o țerancă. Fiind obicei în Uioara, că nuntașii, se se ducă în calese la biserică, la propunerea D-lui direct. Bas. Podóbă, toți nuntașii în frunte cu nănașii Dl. Gavril Pop au abzis de acest lucru și au mers pe jos — iar după masă, tot la propunerea D-lui Podóbă, jocul miresei s'a rescumpărat pentru masa stud. univ. din Cluj. Astfel s'a adunat la 34 coroane ce s'a deșpus la »Economul« în Cluj. Însemnăm acest fapt, ca se servească de pildă și altora cu ocazii de acestea împreunate cu voe bună. Se nu-și uite chiar tinerii de soarta celor ce sunt pe la școli încă, și se nu facă părazi scumpe și nefolositoare, când pot se cruțe și se deă pildă bună.

— **Logodnă.** Duminecă în 10 Iulie n. a. c. și-a serbat logodna Dl. Dr. Titu Perția, medic în Făgăraș cu Dșoara Mărioara Tilea.

— **Cum se — »maghiarisează« Ungaria,** se poate vedea din faptul, că de când s'a adus legea despre maghiarisarea numelor de localități, s'au alcătuit și s'au introdus în Helyiségnévár (ediție oficială) și următoarele numiri: Kohn-major (3, în 3 comitate: Hont, Nograd și Tolna) Kohn-puszta (Arad, cerc. Chișineu) Kohner-Tanya (Bihar, c. Margita.) Kohnharaszt-tanya (Heves, c. Hatvan) Löwy tanya (Selaj, c. Tasnád) Löwpuszta (Torontál, c. Becicherec.) Deutch puszta și Schwarzpuszta de asemenea sunt mai multe în mai multe comitate. — Așa-i, că maghiarisează frumos Ungurii pământul țării jidovești, vrem se zicem: ungurești?

— **Averea »Societății pentru fond de teatru român«** a fost la finea anului trecut C. 349.002.54.

Venitele anului trecut au fost C. 23.119.48, din cari s'a spesat coroane 5.426.41.

— **9 milioane** litre de apă se consumă la zi în Cluj. În vederea mării secete, senatul orășenesc a recomandat crățarea apei.

— **Chiper maghiarisat.** Un nenorocit frate Român, Stefan Chiper, din Turda, locuitor în Budapesta, de bună seamă slujbaș al statului, și-a schimbat numele pe ungurește, în »Boros«. De ce nu în Borsos (chiperat) ori doar fi mai place vinul decât piperul?

— **† Vasile Vicu,** proprietar în Nirașteu, a repausat în 20 Iulie, a. c. Il jelesc: soția sa Ana, ficele: Luisa și Alesandrina, mama sa ved. Rosalia Vicu și frații: Alesandru și Luisa m. Banfi. — Sincere condolente!

— **Focuri.** În căldura și uscăciunea mare, ce stăpânește, s'au întâmplat mai multe focuri pustiitoare. Ar cuprinde foarte mult spațiu, dacă am ~~înșira toate~~ locurile, în cari s'au întâmplat focuri. În zilele din urmă a fost foc în Turda, Giurfalău, în comitatul Hunedoarei au ars păduri, ca primăvara tot așa și pe hotarul Petridului și a Bistrei. Focuri înspăimântătoare au fost în Babșa și Somosd. Aici s'a iscat din negrija unui om amehit de vinars. Beția lui a aruncat în cea mai neagră miserie 46 familii. —

Țeranii nostri, cari strîng pe la casele lor grăul și fânul puțin, ce-l au, se griescă. Nu umble cu focul fără băgare de samă, nu fumeze prin curte și pe stradă, ca nu cumva puținul, ce-l au, se pice pradă flacărilor. Ar fi de dorit, că peste zi se nu facă foc în case coperite cu paie și ziua noaptea se fie mai multe străji în comune, cari se împedeze nefericirile.

— **Iar omor politic în Rusia.** Abia s'au răcit osemintele fostului guvernator din Finlanda, Bobricow, omorît pentru crudelitățile lui și în zilele trecute s'a întâmplat alt omor politic în Rusia, anume în provinția Caucas, a fost omorît vice-guvernatorul Andreiew.

— **Ce face beutura!** Todor Moldovan, ziler din Feiurd, a lucrat săptămîna întreagă în breazda altuia și Sâmbătă sara, luându-și plata, ar fi trebuit se plece către casă, ca să-și vadă, mîngăie și ajute pe soția, copii și părinții săi. În loc să se meargă la ai săi, s'a abătut în crîșma din capul satului, unde a beut mai mult decît i-a trebuit. De acolo s'a dus la joc și dimineața a fost aflat mort scaldat în sânge. Sărmanului i-a fost mai drag vinarsul și petrecerea, decît copii și femeia sa, dar a plătit cu viața dragostea-i nebună. Câți nefericiți nebuni se află afară de T. Moldovan, cari Sâmbăta sara în loc să-și odichnească trupul și să-și curețe de pravul și sudorile, ce s'au legat de ei în lungul săptămîni și în loc să se bucare în familiile lor, merg în crîșme, unde își necinstesc sufletul și-și petrec cu jupânul lțig! — După cum ni-se scrie, T. Moldovan a fost unul dintre cei mai primejdioși oameni din Feiurd. Nime nu înjura așa spurcat și crâncen pe Dumnezeu ca el, pentru ce poporul în moartea lui vede pedeapsa lui Dumnezeu.

— **Pașapoartele** din 1 August a. c., după noaua lege, vor ii date de vice-comite în comitate, iar în orașe municipale de șeful poliției.

— **Concurs la stipendii din fundațiunea Gozdsu.** Cu terminul de 5 August a. c. s'a scris concurs la stipendiile din fundațiunea fericitului Gozdsu, ce se dau pentru școlile medii, facultăți, universități și școlile de cadeți. Concurenții au să presinte următoarele documente; a) estras de botez, provăzut cu clausula preotului, că concurentul și în presinte e gr.-or.; b) testimoniu școlar pe 1903/1904 și c) atestat de paupertate subscris și de preotul local. Concurenții au să arete, că în viitor unde și ce voiesc să studieze. Rugărilor au să fie trimise la »Representanța fundațiunii lui Gozdsu« în Budapesta (VII., Holló u. 8).

— **Petreceri.** În 2 August a. c. se vor aranja petreceri: în Teiuș pentru fondul bisericii gr.-cat., și în Lugoj de măestrii români pentru scopuri de binefacere.

— **Anunț școlastic.** — *Internatul »Pavelean«* de băeți din Beiuș—Belényes publică condițiunile de primire în următoarele: 1. Pentru un elev vor fi de a se plăti câte 30 cor. la lună, și așa pe un an 300 cor. Din suma aceasta se vine 240 C. pentru întreținere și 60 cor. pentru uniformă. Plătirea are să se întimple cu toată punctualitatea în două rate anticipative, ceea-ce părinților li-se aduce aminte cu toată seriositatea, căci altminterea rectoratul în decursul anului va fi silit a trimite pe elevii, ai căror părinți nu au solvit ratele la timpul său. 2. Pentru remunerarea corepetitorilor au de a solvi 10 cor. la an. 3. Fiește-care elev la începutul anului are să aducă cu sine: a) 6 sau cel puțin 4 părechi de schimburi de trup sau albituri. b) 6 batiste (nafrâmi) și 2 cravate. c) încălțămîntea trebuincioasă. 4. Vestminte de pat: a) 1 saltea (sac de paie), b) 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), c) 2 perini și 4 fețe de perini și un țol sau plapomă, d) 2 fețe de acoperit patul, e) 4 ștergare și 4 servete. 5) Are să se provadă fiește-care elev mai departe cu 2 pepteni, 3 perii pentru călțuni și 1 pentru

vesminte. Toate schimburile și vestmintele au să fie însemnate cu grije de acasă cu numele elevului respectiv, fiind numele cusut ori scris cu cerneală ce nu se șterge prin spălare, căci altminterea superioritatea institutului nu poate lua nici o răspundere la cas, când s'ar perde. Părinții sau tutorii sunt rugați, ca în decursul anului să nu trimită tinerilor bani, nici articlii de mâncare, cari adese-ori sunt spre daunarea educațiunii și progresului în studii, și pot duce la escese și transgresiuni. Mîncările, ce părinții cu toate aceste le-ar trimite fiilor săi, se vor împărți între toți conșcolarii respectivilor elevi.

Elevilor în Internatul li se va da următoarea provisiune: 1. a) Locuința comoadă și sănătoasă provăzută cu toate cele de lipsă; b) încălzit, spălat și luminat în timpul recerut; c) vîpt întreg regulat, și în special: de dejun lapte, de prînz 3 specii, Dumineca și în sărbători 4 și de cină 2 specii. 2. Medic și medicină pentru bolnavi și scaldă de 2 ori la lună. Ce privește uniforma, pentru taxa de 60 cor. amintită mai sus, fiește-care elev va căpeta: 2 rînduri de vestminte de postav, unul de iarnă, altul de vară și un cabat de iarnă (mencikoff) pe 2 ani. Părinții sunt avisați, că pentru eventualele stricăciuni făcute de fii lor în mobile ori alte obiecte de ale institutului date lor spre folos sunt răspunzători și vor avea să le rebonifice. Eievii se vor presenta în 2, ori 3 Sept. st. n. înainte superiorității institutului însoțiți de părinți sau îngrijitorii lor, unde aceștia vor plăti taxele de lipsă, fără de acăr solvire elevii nu-și vor putea ocupa locul în Internatul.

Părinții, cari ar dori să-și așeze băieții în internat, să-și trimită petițiunile la adresa Rectoratului până la 10 August.

Rectoratul, Internatului »Pavelian« de băieți gr.-cat.

— **Societatea »S-tului Stefan«** (Szt. István társulat) un fel de »Asociațiune«, dar în stil mare și activă, a catolicilor din Ungaria, care are tipografie și mare editură proprie, a înființat acum și o librărie mare, într'un loc din cele mai frecventate ale Budapestei, (Kecskeméti u. 2). Când va lucra și »Asociațiunea« noastră în așa fel?

— **Apel către meseriașii români.** Redacțiunea foii »Viitorul« a clerului ortodox-român din Bucovina, ce apare în Cernăuți, adresează în numărul său ultim către frații români din Transilvania un apel de următorul cuprins: Vă rugăm să bine-voii a-ne trimite cât de multe adrese de meseriași români din toată bransa, cari ar fi dispuși a primi la învățatură băieți români din Bucovina. Condițiunile și timpul cât va dura învățatura încă voim a-le ști.

RUGĂRE. Mult stimați Abonemenți ai »Răvașului«, cari sunt în restanță, sunt rugați, să binevoiască a-și achita cât mai îngrabă prețul abonamentului.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

Au apărut:

— **Ediția a doua** din »Cartea Durerii« de Episcopul Bougoud, tradusă de Iac. A. Nicolescu, tipărită frumos în noua tipografie românească, »Carmen« din Cluj. Cartea aceasta plină de mîngăieri, recomandată cu căldură și de P. Ven. Consistor din Blaj, se estinde pe 232 pag. și costă, broșurată 1 cor. 50 fil.; ear legată foarte frumos în pînză: 2 cor. 50 fil. Se poate căpeta și la administrația Răvașului (Jokai-u. 6.)

— **Programa VIII** a școlii civile gr.-cat. publice de fete din Beiuș pe an. scol. 1903/1904 redactată de Vasile Stefanica, director. — Tipar bine îngrijit, formă frumoasă și un conținut bogat despre școala și internatul fondate de nemuritorul episcop Mihail Pavel — în locul întâiu e prea frumoasa »epistolă pastorală« a lumenatului episcop Dr. Demetriu Radu, dată din prilejul visitațiunii făcute la Roma în toamna anului 1903. Urmează »O vorbire către popor«, ce cuprinde învățături bune privitoare la școlile populare și economice, și un tractat despre »Ortografia română« apoi planul de învățământ împreună cu cele aparținătoare. — La școală au funcționat, cu directorul, 11 puteri didactice: 4 bărbați și 7 femei. Școlărițe au fost înscrise 91, din cari una a rămas afară în cursul anului, — gr.-catolice au fost 81, gr.-or. 9. — În urmă »Programa« cuprinde raportul despre internat, în care au fost 86 eleve, din cari 44 gratuite: 40 în greumîntul fondului Pavelian și 4 în al fondului diecesan. — Atât școala, cât și internatul în frunte cu Il. Sa. Dr. Radu au conducători harnici și cu inimă caldă creștinească și românească pentru creșterea elevelor. Imprejurării acesteia e de a se atribui progresul frumos, sporirea numărului elevelor și bunul nume, ce-l are aceasta școală.

Posta Redacțiunii.

— **E. D. în B.** Credem, că ești inspirată de idei frumoase, bune și mărețe și credem, că le vei îmbrăca în vestmînt serbătoresc potrivit, dar nu putem promite necondiționat publicarea. Dacă lucrarea va fi bună și după spiritul și direcțiunea »Răvașului«, vom publica-o cu plăcere și mulțumită. — Salutări!

Agentura generală din Cluj a băncii de asigurare „TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Mureș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicinuite, anume: capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619'84 fil., ear pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162'98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10'2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii „Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

— La o familie română în Cluj se primesc doi băieți sau două fetițe în cuartir și vipt pe lângă condițiuni favorabile.

Informațiuni se dă la tipografia „Carmen“ (Str. Ferencz-József-út 58).

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârziuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela „Privil. Schwanen Apotheke,“ Frankfurt a. Main. 15—52.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse,) de

— săpun fin de toaletă, —

bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, vioarele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimitend banii înainte ori cu rambursă spedează casa centrală de mărfuri **Scheffer D. Sándor** Budapest, VIII, Bezerédi-utza 3. număr. (36) 14—24.

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual Avere proprie
Cor.: 32,000.000 Cor.: 260,000.000

Dividende solvite Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000 Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru
Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4.
în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edimburg. (Anglia.)

48—.

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

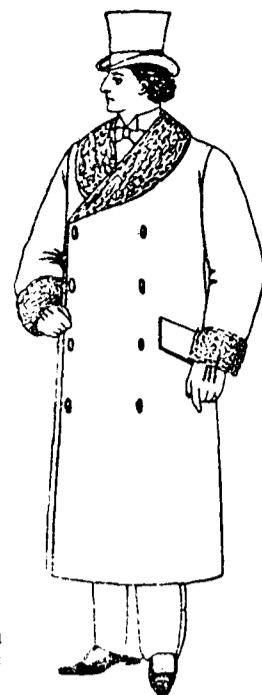
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Căpături economice, cupțușite cu stofă.

Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche. 20 (27—)

810 număr.

1904. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1904. évi 4512 számú végzése következtében Dr. Francu Amos ügyvéd által képviselt »Economul« pénzüintézet r. t. javára Stetiu Sándor, Coroján Gyula és társai ellen 750 kor. s jár. erejéig 1904 évi május hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 1644 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járás-bíróság 1904-ik év V. II. 571/2 számú végzése folytán 750 kor. tökekövetelés ennek 1903 évi október hó 3 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó-dij és eddig összesen 79 kor. 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt; Malom utca 28 sz.; és a további alperesek lakásán leendő eszközzésre 1904. évi augusztus hó 5-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1904. évi július hó 23 napján.

K. Csoma Imre s. k.
kir. bir. végrh.

80 szám.

1904. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1901 évi 2042 számú végzése következtében Dr. Francu Amos ügyvéd által képviselt »Economul« pénzüintézet javára, Pap Jenő és társai ellen 400 kor. — fill. s jár. erejéig 1901. évi okt. hó 22 én foganatosított végrehajtás utján le és felül foglalt és 1220 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, bivalyok és tehén nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járás-bíróság 1904-ik év V. II. 1653/5 számú végzése folytán 400 kor. tökekövetelés ennek 1904 évi hó napjától járó % kamatai, 1/3% váltó-dij és eddig összesen a bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt; Kökert utca 33 sz. a. 1904. évi augusztus hó 5-ik napjának délelőtt 1/2 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1904. évi június hó 23 napján.

K. Csoma Imre s. k.
kir. bir. végrh.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite culori, în baia și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandează provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericeii române celei noue din Cluj! — 44 (12—)

La Administrația »Răvașului«

(Cluj, Jókai-utca 6.)

se mai află de vânzare următoarele cărți:

1. „Castelul din carpați“ de Jules Verne, trad. în românește de V. Onișor, ed. Dr. E. Dăianu. Cu mulțime de chipuri. Prețul 1 cor. 60 fil.
2. „Mama Sfântului Augustin“ de Episcopul Em. Bougaud, trad. de Salba, ed. Dr. E. Dăianu. Frumos legată în pânză 4 cor. Broșurată 3 cor.
3. „Suplex Libellus Valachorum“. Latinește și românește, trad. de Dr. E. Dăianu. Prețul 1 cor.

Din „Cărțile Săteanului Român“

au apărut:

- Nr. 1. „Schite din popor“ de George Stoica, prețul 10 fil.
- Nr. 2. „Pecatele noastre“, de Petru Suci, prețul 15 fileri.

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

..... CLUJ

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabritius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.